

компромiсних узгоджених рiшень пiд час розроблення проектiв нормативно-правових актiв. Не досягнення компромiсу мiж сторонами за результатами узгоджувальних процедур не може бути пiдставою для перешкод роботi сторiн.

Колективнi переговори проводяться з метою укладення колективних договорiв i угод.

ВИКОРИСТАН ЛІТЕРАТУРА:

1. Гринченко А.В. Стан та перспективи розвитку будівельного комплексу України / А.В. Гринченко // Вестник Таврийского государственного агротехнического университета. 2012. – № 1. – С. 126-132
2. Федоренко В. Г. Концепція стратегії розвитку будівельного комплексу України на період до 2015 року// Економіка та держава: Міжнародний науково-практичний журнал. – 2007. - №1. – С. 3.
3. Информационно-аналитическое агентство рынка стройматериалов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.building.ua>
4. Информационно-аналитическое агентство рынка стройматериалов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pau.com.ua>.
5. Интернет-ресурс Государственной службы статистики [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Интернет-ресурс [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://konsultaciya.com.ua>
7. Интернет-ресурс журнала «Дебет-Кредит» [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://tovar.dt-kt.net/>
8. http://www.izbir.ru/aktualn_proriteti_mjnarod_po_ekonomchno-shpory_medu_kolonki/192/

АННОТАЦІЯ

Рассмотрена взаимосвязь между объемом реализованной продукции строительной отрасли и количеством занятых. Исследована динамика выпуска отдельных строительных материалов, их экспорт и импорт из Украины. Определены приоритетные направления развития строительной отрасли.

Ключевые слова: строительная отрасль, строительные материалы, направление, реализованная продукция, экспорт, импорт.

ANNOTATION

We consider the relationship between the volume of sales of the construction industry and number of employees. Dynamics of production of certain building materials, their exports and imports from Ukraine. The priority directions of development of the construction industry.

Keywords: construction industry, building materials, eg, sales, export and import.

УДК 658.7 (043.3)

Вахович І. В., к.е.н., доц. ДП «НДІБВ»

ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ – ЗАПОРУКА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

В статті розглянуто проблему логістичного управління будівельним підприємством. Визначено ціль і обґрунтовано суть логістичного процесу. Особливу увагу приділено підсистемам організації логістичного управління на будівельному підприємстві. Акцентується увага на принциповій відмінності логістичного підходу до управління матеріальними потоками від традиційного. Окрема увага приділена логістичним системам та методам, які використовуються у світовій практиці. Проаналізовано найбільш розповсюджені логістичні системи, що використовуються у світі і Україні зокрема.

Ключові слова: логістика, логістичне управління, логістична система, будівельне підприємство, конкурентоспроможність, матеріальні потоки, фінансові потоки.

Світовий та національний досвіди господарювання свідчать, що популярною практикою підвищення конкурентоспроможності підприємств є логістична концепція управління. Особливої актуальності вона набуває в період кризи, коли підприємства повинні організувати свою діяльність так, щоб мінімізувати витрати, пов'язані з рухом та зберіганням товарно-матеріальних цінностей від первинного джерела до кінцевого споживача. Тому головною метою логістичної концепції управління є збалансування рівня сервісу і величини логістичних витрат для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Використовуючи логістичну концепцію управління, шляхом організації закупівель і розподілу, вітчизняні підприємства можуть досягти зниження рівня витрат і поліпшення якості постачань; підвищити можливості адаптації підприємств до запитів ринку; гарантувати певний сервіс споживачам і, тим самим, отримати додаткові конкурентні переваги на ринку.

Засади логістичної концепції управління висвітлені у працях Бондарчук В., Васюк І., Гудзь П., Молдован Л., Кабанець І., Кальченко А., Курдицького С., Луїс Р., Рудюк Л., Тяпухін А., Фролової Л. Разом з тим, проблеми застосування логістичної концепції управління підприємством з вико рис-

танням зарубіжного досвіду для її адаптації у вітчизняних реаліях потребують подальшого дослідження.

Головною метою статті є теоретичне обґрунтування логістичної концепції управління підприємством з використанням зарубіжного досвіду для її адаптації у вітчизняних реаліях.

Незважаючи на значну кількість наукових розробок у сфері логістичного управління, його стан на сучасних підприємствах України знаходиться на початковому етапі свого розвитку, що обумовлює вирішення низки завдань, пов'язаних з удосконаленням формування системи управління, адекватної умовам сьогодення. Однією з причин цього явища є те, що в Україні недооцінюється, чи взагалі не вивчений, зарубіжний досвід.

Постіндустріальний етап розвитку економіки України та необхідність побудови інтелектуального суспільства в умовах інтеграції, інформатизації та глобалізації світогосподарських процесів потребують не тільки його демократизації, а й істотних змін в організації та управлінні всіма ієрархічними рівнями господарювання на основі інноваційно-інвестиційної моделі сталого розвитку економіки країни. З огляду на це, принципово значущим стає застосування інноваційної моделі управління, яка зможе «вдихнути» нові імпульси у розвиток економіки, вдосконалити механізми управління і забезпечити підвищення ефективності кожного суб'єкта підприємницької діяльності. Основоположним підходом до розробки такої моделі виступає логістизація економіки загалом і управління зокрема, яка неможлива без

трансформування існуючої системи менеджменту й опанування прогресивними методами управління підприємницькою діяльністю на засадах логістики [9].

Ціль логістичного процесу формулюється основним правилом логістики - правилом „7R”: потрібний товар (right product) потрібної якості (right quality) в потрібній кількості (right quantity) повинен бути доставлений в потрібний час (right time) і в потрібне місце (right place) потрібному споживачу (right customer) з потрібним рівнем затрат (right cost). Недотримання хоча б однієї із приведених умов може призвести до втрати клієнтів і, відповідно, певної частки ринку.

Загалом принципова відмінність логістичного підходу до управління матеріальними потоками від традиційного полягає у виокремленні єдиної функції управління колись розрізненими матеріальними потоками: у технічній, технологічній, економічній і методологічній інтеграції окремих ланок матеріало-провідного ланцюга в єдину систему, що забезпечує ефективне управління наскрізними матеріальними потоками. Якщо раніше об'єктом управління були масові окремі матеріальні об'єкти, то при логістичному підході основним об'єктом стає потік, тобто множина об'єктів, що сприймаються як ціле [4].

В процесі логістичного управління на підприємстві виділяють такі підсистеми організації логістичного управління: підсистема постачання, складська підсистема, транспортна підсистема, виробнича підсистема, збутова підсистема. Детальний зміст завдань кожної підсистеми розглянуто в таблиці 1.

Таблиця 1

Підсистеми організації логістичного управління на підприємстві

Види підсистем	Зміст завдань
Підсистема постачання	Спрямована на удосконалення ефективності роботи шляхом вибору компетентних постачальників, оптимізації процесу закупівлі, розробки процесу управління закупівлями, використання стандартних робочих методик, дослідження ринку закупівлі, формування стратегії та тактики закупівлі
Складська підсистема	Передбачає удосконалення процесів складування за допомогою впровадження складських технологій, підвищення якості складських послуг, їхньої стандартизації та раціонального розміщення
Транспортна підсистема	Забезпечує розробку раціональних схем поставок, маршрутизацію перевезень, оптимальне завантаження транспорту, забезпечення єдності процесу транспортування з виробничим та складським процесами, забезпечення обліку на транспорті
Виробнича підсистема	Здійснює впровадження методів управління запасами, планування виробництва, забезпечення виробництва, облік матеріального потоку, дотримання виробничого циклу, підвищення якості продукції
Збутова підсистема	Спрямована на системне дослідження ринку, підвищення швидкості оформлення та обробки замовлень, підвищення рівня логістичного сервісу, зменшення кількості рекламацій, штрафів тощо

Задача логістики полягає в комплексному управлінні наскрізним матеріальним потоком, формування логістичної системи підприємства доцільно починати зі сфери постачання, оскільки саме вона організовує вхід матеріального потоку до логістичної системи.

Визначальними для прийняття рішення щодо використання логістики є можливості, по-перше, ліквідації як дефіциту, так і надлишків товарно-матеріальних ресурсів і, по-друге, економії витрат на складські приміщення. У результаті, позитивний вплив широкомасштабного поширення логістики в

економічній системі держави полягатиме в тому, що питома вага сукупних запасів у валовому внутрішньому продукті буде скорочуватися. Крім того, держава зацікавлена, щоб механізми логістики раціонально використовувались усіма підприємствами, що дозволить успішно вирішувати різноманітні завдання соціально-економічного розвитку.

Логістична концепція управління впливає майже на кожен аспект формування прибутків і збитків фірм. Тому, відповідні зміни в логістичній стратегії впливають на фінансові результати діяльності фірм і роблять свій внесок у забезпечення їхньої довгострокової життєздатності.

За даними Європейської логістичної асоціації, застосування логістичних принципів управління матеріальними потоками забезпечує скорочення запасів на 30-70% (за даними промислової асоціації США – на 30-50%), циклу просування продукції – на 25-40% [7].

Загальна вартість логістичних витрат організацій США в 2011 р. становила 862 млрд. дол. США, що відповідає, приблизно, 11% ВВП країни. Це більше за витрати уряду США на соціальне забезпечення, охорону здоров'я й оборону на рік. Аналогічні цифри спостерігаються в країнах Північноамериканської асоціації вільної торгівлі (НАФТА) та країнах Європейського Союзу (ЄС). Крім того, витрати на логістику складають значну частину продажів європейських підприємств [8].

Серед найчастіше використовуваних логістичних систем та методів є:

MRP1 – Material Requirements Planning, планування матеріальних потреб;

MRP2,3 – Material Recourse Planning, планування матеріальних ресурсів;

DRP1 – Distribution Requirements Planning, планування збутових потреб;

DRP2 – Distribution Recourse Planning, планування збутових ресурсів;

LRP – Logistics Recourse Planning, планування логістичних ресурсів;

ECR – Efficient Consumer Response, ефективне обслуговування клієнта;

KANBAN – японська система виробничої логістики;

ABC, XYZ – методи управління запасами;

CRM – Continious Replenishment Management, менеджмент безперервного поповнення запасів;

JT – Just in Time, точно в строк;

EDI – Electronic data Interchange;

CUMA – кооперативи зі спільного використання техніки [3, с. 212; 10, с. 116].

Потреба у використанні концепцій і методів логістики пов'язана з еволюцією процесу управління і особливостями виробничих процесів підприємств.

Найбільш розповсюдженою у світі логістичною системою є система «точно в строк»

(just-in-time, JT), яка з'явилася в Японії в кінці 50-х років. Основною ідеєю цієї логістичної концепції є виключення запасів матеріалів, комплектуючих та напівфабрикатів у виробничому процесі, потоки матеріальних ресурсів синхронізуються з потребою в них, яка, в свою чергу, задається виробничим розкладом випуску готової продукції. Рух матеріальних потоків організовано таким чином, що всі матеріали, комплектуючі та готова продукція доставляються в необхідній кількості та в той час, коли їх потребують ланки логістичної системи, з метою мінімізації витрат, пов'язаних зі створенням запасів.

Вирішальну роль в реалізації концепції «точно в строк» відіграє контроль якості на всіх стадіях виробничого процесу та подальшого сервісного обслуговування. Синхронізація всіх процесів та етапів поставки продукції споживачам потребує точності інформації та прогнозування, яка досягається надійними телекомунікаційними системами та інформаційно-комп'ютерною підтримкою [5, с. 203-207].

Однією з найважливіших особливостей концепції «точно в строк» є реалізація постачань дрібними партіями і часто. Проте, збільшення частоти постачань обґрунтоване лише в тому випадку, коли економія від витрат (які зменшуються при збільшенні частоти постачань) перекидає витрати, що зростають при збільшенні частоти постачань. Проведені дослідження показали, що при збільшенні частоти постачань: 1) збільшуються витрати за завезення матеріальних ресурсів і управління постачанням; 2) знижуються витрати зі зберігання; 3) досягається економія капітальних вкладень на створення складських приміщень; 4) вивільняються кошти за рахунок прискорення оборотності; 5) знижується потреба в кредитних ресурсах, і зменшується плата за них [2].

Ініціативну роль у впровадженні логістичних підходів у діяльність підприємств країн Західної Європи беруть на себе урядові структури [11, с. 292]. Так, у Нідерландах діє державна програма «Бачення агрологістики», що опрацьована Міністерством сільського господарства та міністерством транспорту Нідерландів. Для виконання зазначеної програми аграрні підприємці, логістичні компанії й науково-дослідні центри Нідерландів об'єднали свої зусилля та, за підтримки державних структур, створили так звану «Платформу логістики». Її метою є залучення всіх учасників аграрного ринку (фермерів, переробних підприємств, посередників, роздрібних торговців тощо) до пошуку інноваційних рішень для підвищення ефективності логістичного забезпечення агробізнесу в Нідерландах, а також підтримки відповідних проектів не лише консультативно, але й фінансово [10, с. 12].

Логістична система Kanban являє собою метод, який спрямований на задоволення потреб клієнтів самостійно керуючим виробництвом за принципом отримання. Матеріальний потік, при цьому, спрямований вперед (від виробника до споживача), тоді як інформаційний потік спрямований назад (від споживача до виробника). Постійні втручання центрального керівництва зайві при цій системі [6]. Система KANBAN реалізована на таких підприємствах як General Motors, Massey-Ferguson, Renault.

Високі показники постачання кооперативами засобів виробництва для фермерів характерні для Франції, де за посередництва кооперативів постачається 2/3 насіння зернових, близько 50 % добрив і кормів. У Франції зменшення впливу на логістичне управління закупівлями матеріально-технічних ресурсів такої особливості сільського господарства, як неспівпадіння періоду виробництва й робочого періоду в галузі (у зв'язку з чим у сільському господарстві значна кількість сільськогосподарських машин і знарядь використовуються нетривалий період упродовж року), забезпечене шляхом функціонування кооперативів зі спільного використання техніки (CUMA). Таким чином, фермерські господарства мають доступ до високопродуктивної техніки й одержують можливість зменшити витрати на їх закупівлю.

Згідно з клієнтами CUMA, є близько 38 % фермерів Франції. У кооперативах зі спільного використання техніки «зосереджена третина парку зерно - й кормозбиральних комбайнів, п'ята частина розкидачів добрив, трактори підвищеної потужності, обприскувачі, спеціалізоване обладнання для здійснення ремонтних робіт, меліоративна й інша спеціалізована техніка». Кооперативи зі спільного використання техніки наділені спеціальними стимулами. Так, якщо фермери, що є членами CUMA, купують машини й обладнання колективно, то держава компенсує 20 % їх вартості. Закупівля нового устаткування для фермерів може фінансуватися спільно Францією та Європейським Союзом [3, с. 13].

В останні роки на українських підприємствах стало масовим використання логістичних методів управління. Найбільш розповсюдженими і практичними в українських реаліях сьогодення виявилися логістичні системи KANBAN і «точно в строк». Дані системи практикують такі виробники, як «Лакталіс», «Сармат», «Чумак», «Львівська політехніка», «АВК», «Агрокосм», «Кримський ТИТАН», «Сан Інтербрю Україна», «Ніссан Мотор Україна», «Криворізький завод гірничого обладнання», «Крафт Фудз Україна». Це, звичайно, приклади крупних підприємств, але з них беруть приклад і малі підприємства.

Організація логістичного управління на вітчизняних малих підприємствах повинна починатись з розроблення стратегії для досягнення максимального прибутку з мінімальними витратами і підвищення конкурентоспроможності підприємства. Розгляд логістики, як фактора підвищення конкурентоспроможності, припускає, що наслідки прийнятих рішень у цій області мають піддаватися їх впливу на витрати і доходи.

Висновок. Як засвідчує практика, підприємства, які використовують принципи логістичного управління, забезпечують високу конкурентоздатність своєї продукції і послуг за рахунок оптимізації витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією товарів, прискорення оборотності обігового капіталу, найбільш повного задоволення споживачів у якісних товарах та сервісі. Такий ефект досягається шляхом значного скорочення запасів матеріальних ресурсів і готової продукції у сферах виробництва, постачання і збуту, скорочення тривалості виробничого циклу і циклу виконання замовлень клієнтів, упровадження гнучких автоматизованих і роботизованих виробництв, що дозволяють швидко переходити на випуск нових видів продукції, створення дистрибутивних каналів збуту тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

1. Васюк І.В. Зарубіжний досвід впровадження маркетингових логістичних концепцій на підприємстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zbirnik.bukuniver.edu.ua/ed_work/n_7/13.pdf
2. Гудзь П.В. Аналіз зарубіжного досвіду застосування системного управління логістичною діяльністю / П.В. Гудзь, Т.І. Остапенко // Бізнес-інформ. – №4. – 2011. – С.139-142.
3. Досвід Канади та країн ЄС у сфері політики з підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів : аналіт. дослідж. /В. Бондарчук, Дж. Алколей, Л. Молдован та ін. ; за ред. С. Курдицького. – К. :[б. в.], 2011. – 91 с.
4. Кабанець І.А. Визначення основних логістичних підходів до управління інноваційними процесами машинобудівним підприємством. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2539>
5. Кальченко А.Г. Логістика: підручник / Кальченко А.Г. - К.: КНЕУ, 2006. – 284 с.
6. Луис Р. Система Канбан. Практические советы по разработке в условиях вашей компании / пер. с англ. Журиной Е.В.; Под науч. ред. Башкардина Э.А. – М.: РИА стандарты и качество, 2008. – 140 с.
7. Рудюк Л.В. Фінансова логістика як інструмент підвищення конкурентоспроможності бізнесу авто перевізників. [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: http://www.rusnauka.com/19_AND_2013/Economics/10_142662.doc.htm

8. Тяпухин А.П. Логистика: Учебник для бакалавров. — М.: Юрайт, 2012. — 568 с.

9. Фролова Лариса Володимирівна. Логістичне управління торговельним підприємством: теорія та методологія : дис... д-ра екон. наук: 08.07.05 / Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. - Донецьк, 2005. <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/136901.html>

10. Smirnov I. Agrologistika po-gollandski / I. Smirnov // Logistics. — 2008. — № 9. — S. 12–15.

11. Stekhin V. V. Intehratsiia pidpriemstv APK na zasadakh lohistrychnoho pidkhodu / V. V. Stekhin // Naukovi pratsi Poltav's'koi derzhavnoi ahrarnoi akademii. Ekonomichni nauky. — Poltava : PDAA. — 2011. — Вур. 2. — Т. 1. — S. 291–295.

АННОТАЦИЯ

В статье рассмотрена проблема логистического управления строительным предприятием. Определены цель и обосновано суть логистического процесса. Особое внимание уделено подсистемам организации логистического управления на строительном предприятии. Акцентируется внимание на принципиальном отличии логистического подхода к управлению материальными потоками от традиционного. Отдельное внимание уделено логистическим системам и методам, которые используются в мировой практике. Проанализированы наиболее распространенные логистические системы, используемые в мире и Украине в частности.

Ключевые слова: логистика, логистическое управление, логистическая система, строительное предприятие, конкурентоспособность, материальные потоки, финансовые потоки.

ANNOTATION

This paper considers the problem of logistics management construction company. Defined objective and reasonable nature of the logistics process. Particular attention is paid to the subsystems of logistic management for construction companies. Attention is focused on fundamental differences of logistic approach to materials management from the traditional. Special attention is paid to logistics systems and methods used in the world. Analyzed the most common logistics systems used in the world and Ukraine in particular.

Keywords: logistics, logistics management, logistics system construction enterprise, competitiveness, financial flows, financial flows.

УДК 331.101:658.51

Вахович І. В., к.е.н., доц. ДП «НДІБВ»

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ БУДІВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

У статті висвітлені законодавчі основи оцінки персоналу будівельних організацій, сформульовані особливості будівництва, завдяки яким мають бути розроблені специфічні методи оцінки персоналу в будівництві.

Ключові слова: оцінка персоналу будівельних організацій, суб'єкти будівельної діяльності, інвестор, замовник

Питання кадрового забезпечення є ключовим моментом в оцінці будівельної організації в цілому на предмет її спроможності виконання певного виду робіт, доцільності інвестування, вибору надійного партнера тощо. І справді саме від кваліфікації та досвіду персоналу організації, соціально-психологічного клімату в колективі, винахідливості окремих співробітників тощо залежить якість виконаних робіт, ефективність прийнятих управлінських рішень, а отже і кінцеві результати діяльності підприємства.

Статтею 16 Закону України „Про здійснення державних закупівель” [1] встановлено, що Для участі у процедурах закупівель учасники повинні мати кваліфікаційні дані, які відповідають таким критеріям:

– наявність обладнання та матеріально-технічної бази;

– наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;

– наявність документально підтверженого досвіду виконання аналогічних договорів;

– наявність фінансової спроможності (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, довідка з обслуговуючого банку про відсутність (наявність) заборгованості за кредитами).

Розміщення вимог до персоналу організації, яка може виконувати будівельно-монтажні роботи на замовлення держави на другому місці в переліку критеріїв відповідності вказує на незаперечну важливість цього фактору.

Вимоги до персоналу встановлюються державою для отримання організацією ліцензії на здійснення господарської діяльності у будівництві, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури.